

PROGRESJONSPLANER

FOR

SMÅTROLLAN BARNEHAGE

Progresjonsplan for fagområdet natur, miljø og teknikk

Progresjonsplan for fagområdet kropp, bevegelse og helse

Progresjonsplan for fagområdet kommunikasjon, språk og tekst

Progresjonsplan for fagområdet nærmiljø og samfunn

Progresjonsplan for fagområdet kunst, kultur og kreativitet

Progresjonsplan for fagområdet etikk, religion og filosofi

Progresjonsplan for fagområdet antall, rom og form

Progresjonsplan for fagområdet natur, miljø og teknikk

Arbeid med natur, miljø og teknikk	→	Vi vil arbeide med dette fagområdet gjennom åveklegge opplevelser og erfaringer i hverdagen.
1-2 åringene Prosessmål: Barna skal få gjøre erfaringer gjennom alle sine sanser.	→	Vi skal arbeide for å nå målet gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none"> • Barna skal få en begynnende kjennskap til naturen ved å være ute i all slags vær. • De voksne skal sette ord på det vi ser og gjør.
2-3 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ barna skal få oppleve naturen og få anledning til å undre seg over naturens mangfoldighet.	→	Vi skal arbeide for å nå målet gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none"> • Fortsette arbeidet fra i fjor. • De voksne skal stimulere til at barna bruker sansene sine, lukte, se, høre og kjenne på ting i naturen. • Barna skal få utforske de blomster og smådyr som vi finner innen for barnehageområdet. • Barna skal få gå på småturer utenfor gjerdet for å utforske blomster og dyr som de finner der. • barna skal lære seg en begynnende sortering av mat og restavfall.
3-4 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ Barna skal få oppleve gleden over å ferdes i naturen og få grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen.	→	Vi skal arbeide for å nå målet gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none"> • Fortsette arbeidet fra i fjor. • Barna har en fast dag i uken hvor de går på tur i Henningsvær. • Vi skal bruke fotballbanen til utgangspunkt for turer i haugene rundt og fjæra. • Barna skal lære at de skal ta søppelet sitt med hjem til barnehagen.
4-5 åringene Prosessmål: vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ barna skal få erfaringer med og kunnskaper om dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet for matproduksjon.	→	Vi skal arbeide for å nå målet gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none"> • Følge opp arbeidet fra i fjor. • Barna skal ha turdag til referanseområdet 1 gang i uken. • Barna skal gjennom tema lofotfiske få kjennskap til produksjon og tilberedning av torsk/skrei. • Barna skal i tema "høst" lage grønnsakssuppe sammen med de voksne.

<p>5-6 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ Barna skal få erfaring med hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet.</p>	<p>→</p>	<p>Vi skal arbeide for å nå målet gjennom å fokusere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Følger opp arbeidet fra i fjor. • Barna skal få være med og oppleve enkle naturfenomen med vann, lyd og lys etc.. • barna skal lære seg selv å bruke cd-spiller, kopimaskin, data og digitalt fotoapparat.

Progresjonsplan for fagområdet kropp, bevegelse og helse

Arbeidet med kropp, bevegelse og helse.	→	Vi vil arbeide med dette fagområdet gjennom å vektlegge opplevelser og erfaringer i hverdagen.
1-2 åringene Prosessmål: Vi skal gi barna opplevelser som bidrar til at de får en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring.	→	Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none">• Vi skal legge til rette det fysiske miljøet slik at det inspirerer til lek, fysisk aktivitet og mestring.• Vi skal støtte og oppmuntre de små til å utforske/bli kjent med det fysiske miljøet.
2-3 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ Vi skal gi barna gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser og utfordringer.	→	Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none">• Følge opp barnas initiativ i lek samt oppmuntre til å prøve ut kroppslige muligheter.• Gjennomføre fysisk aktivitet i trygge omgivelser inne som f.eks ved bruk av gymsal.
3-4 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+barna skal få mulighet til å videreutvikle sin kroppsbeherskelse, grovmotorikk, og finmotorikk, rytme og motoriske følsomhet. Barna skal få gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider.	→	Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none">• Vi skal gi barna fysiske utfordringer på uteområdet samt la dem utforske sine kroppslige muligheter i nærmiljøet.• Ved å tilrettelegge musikkstunder opplever barna sansemotoriske inntrykk gjennom bruk av instrumenter sang og musikk.• Vi skal gi barna korte turer i nærmiljøet, som f.eks turer til fotballbanen, samt daglig utelek.

<p>4-5 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ Vi skal gi barna erfaring som bidrar til at de utvikler glede ved å bruke naturen til utforskning og kroppslige utfordringer og får en forståelse av hvordan vi bruker og samtidig tar vare på miljøet.</p>	<p>→</p>	<p>Vi skal arbeide med å nå målene gjennom å fokusere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbeidet fra i fjor følges opp • Barna er ukentlig på tur til lavvoen(referanseområdet vårt) på sauøya. • På turdagen får barna erfaring med å ta vare på naturen ved at vi lærer dem å ta opp søppel og vise hensyn til naturen ved ikke å yte vold mot den.
<p>5-6 åringene Prosessmål: i følger opp arbeidet fra i fjor.+ Vi skal bidra til å skape forståelse og respekt for egen og andres kropp og for at alle er forskjellige. Vi skal gi barna kunnskap om menneskekroppen og forståelse for betydningen av gode vaner og et sunt kosthold</p>	<p>→</p>	<p>Vi skal arbeide med å nå målene gjennom å fokusere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi skal videreføre arbeidet fra i fjor. • I dagligdagse situasjoner med lek og kroppslig stell, veileder vi barna til å ha et positivt forhold til egen og andres kropp. • Vi servere ikke søte kaker eller lignende ved bursdagsfeiringer. Vi prøver å bruke minst mulig søtt pålegg og vi pusser tenner etter frokost. • Personalet gjennomfører førstehjelpskurs annet hvert år.

Progresjonsplan for fagområdet kommunikasjon, språk og tekst

Arbeid med kommunikasjon, Språk og tekst	→	Vi vil arbeide med dette fagområdet gjennom å vektlegge Opplevelser og erfaringer i hverdagen
1-2 åringene Prosessmål: barna skal oppleve et rikt språkmiljø, både verbalt og kroppslig	→	Vi vil arbeide for å nå målet gjennom å fokusere på følgende: <ul style="list-style-type: none"> • Barna skal oppleve et ordrikt miljø. • Det er viktig at de voksne setter ord på hverdagen i samspill med barna • Språket skal stå sentralt i alle hverdagsaktiviteter • Vi skal være oppmerksomme på barnas ytringer og vise at vi forsøker å forstå, gjennom et tydelig verbalt og kroppslig språk, og slik gjøre plass for barns medvirkning. • Det skal være stort rom for barnas kroppslige ytringer
2-3 åringene Prosessmål: vi følger opp arbeidet fra i fjord.+ vi lytter, observerer og gir respons i gjensidig samhandling med barn og voksne.	→	Vi vil arbeide for å nå målet gjennom å fokusere på følgende: <ul style="list-style-type: none"> • Det er særlig viktig at de voksne støtter barna i deres iver etter å lære nye ord. De voksnes tilstedeværelse er svært viktig • Vi skal hjelpe barna med å fylle inn ordene de mangler i sitt språk. • Vi skal bruke tid. • Vi skal ha språksprell(metodiske språkleker) som er visuelt støttet. • Vi skal bruke billedbøker, bilder, flanellograf og plansjer.
3-4 åringene Prosessmål: vi følger opp arbeidet fra i fjord.+ barna skal støttes i sin videre utvikling av begrepsforståelse. Ved at voksne bruker et variert ordforråd, skal barna få et rikere språk. Barna skal gjøres kjent med bøker, sanger, bilder, medier med mer.	→	Vi vil arbeide for å nå målet gjennom å fokusere på følgende: <ul style="list-style-type: none"> • Barn har mange spørsmål. I vår iver etter å gi barna svar på alt de lurer på , må vi ikke glemme at like viktig som å svare er det å undre seg. De voksne kan gjerne besvare spørsmålene med undring og forundring: « det var et godt spørsmål!» «Det har jeg aldri tenkt over!» «Hvordan tror du det henger sammen?» • Leken er sentral for å utvikle språket, og vi må skape fellesskap og entusiasme gjennom felles innhold. Derfor skal vi drive med prosjektarbeid. • Det er viktig at de voksne forsøker å fange opp barn med språkvansker. Dette blir ofte svært synlig i denne aldersgruppa.

<p>4-5 åringene Prosessmål: vi følger opp arbeidet videre fra i fjor.+ Barna skal få hjelp til å bruke språket til å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og til å skape positive relasjoner i lek og annet samvær</p>	<p>→</p>	<p>Vi vil arbeide for å nå målet gjennom å fokusere på følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbeidet fra i fjor følges opp. • Vi vil fokusere på barnas egen tekstsaking • Barna skal oppleve gleden over å skape egne fortellinger • I forbindelse med temaarbeid, turer og annet kan barna sammen med de voksne lage egne eventyr og fortellinger
<p>5-6 åringene Prosessmål: vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ barna skal få et positivt forhold til tekst og bilde som kilde til estetiske opplevelser og kunnskaper, samtaler og som inspirasjon til fabulering og nyskaping. Barna skal lære å lytte til lyder og rytme i språket og bli fortrolig med symboler som tallsiffer og bokstaver.</p>	<p>→</p>	<p>Vi vil arbeide for å nå målet gjennom fokus på følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi følger opp arbeidet fra året før samt gir de eldste barna noen nye språklige utfordringer. • De eldste barna skal få anledning til å møtes som en egen gruppe en gang i uken (førskole)Barnas lingvistiske bevissthet(språklig bevissthet) følges opp.

Progresjonsplan for fagområdet nærmiljø og samfunn

Arbeidet med nærmiljø og samfunn	→	Vi vil arbeide med dette fagområdet gjennom å vektlegge opplevelser og erfaringer i hverdagen.
1-2 åringene Prosessmål: Barna skal bli kjent og trygg, og oppleve en gryende «jeg følelse» gjennom de erfaringer det gjør seg i forhold til egen kropp og omgivelsene rundt	→	Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none"> • Vi skal bruke rutinesituasjonene : måltider, av/på kledning, bleieskift, leggerutiner etc... bevisst til å SE BARNA ved samtale, kroppskontakt, positiv respons, smil og latter.
2-3 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ barna skal lære at alle mennesker, uansett erfaringer og forutsetninger, inngår i og bidrar til barnehagens felleskap.	→	Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none"> • Vi fortsetter arbeidet fra i fjor. • Alle barna skal oppleve å bli hørt og få være med å påvirke hverdagen sin. • Vi skal ta barna med rundt i Henningsvær for å se hvor de forskjellige bor.
3-4 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ Barna skal utvikle tillit til egen deltakelse i og mulighet for påvirkning av fellesskapet. De skal utvikle forståelse for ulike tradisjoner og levesett.	→	Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none"> • Vi fortsetter arbeidet fra i fjor • Hvert og et enkelt barn skal ved forskjellige arenaer få fortelle hvordan de føler og opplever dagen i barnehagen • Alle barna skal lære seg til å lytte på de som ønsker å fortelle. • Barna har tema om « barn i andre land» hvert annet år FORUT og MARCELO (vårt fadderbarn)

<p>4-5 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ barna skal bli kjent med historiske endringer i lokalmiljøet.</p>	→	<p>Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi fortsetter arbeidet fra i fjor. • Barna skal lære å få erfaring i at Henningsvær alltid har hatt fiskeri som hovednæring, og at turisme har en stor betydning i dag. • Tema lofotfiske med besøk på fiskebrygga. • Barna skal få besøke foreldrene på sine arbeidsplasser i Henningsvær.
<p>5-6 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ barna skal bli kjent med at samer er Norges urbefolkning, og få kjennskap til samiske fortellinger, sagn og andre deler av samisk kultur og hverdagsliv.</p>	→	<p>Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi fortsetter med arbeidet fra i fjor. • Barna skal på førskolen bli kjent med at samene er en del av den norske urbefolkning. • Barna skal få lære at samene har eget flagg og at de har spesielle nasjonaldrakter. • Barna skal få lære litt om samenes levesett og få kjennskap til noe samisk litteratur.

Progresjonsplan for fagområdet kunst, kultur og kreativitet

Arbeid med kunst, kultur og kreativitet	→	Vi vil arbeide med dette fagområdet gjennom å vektlegge opplevelser og erfaring i hverdagen.
1-2 åringene Prosessmål: Barna opplever tilstedeværelse av kunst og kultur. De lærer gjennom alle sanser.	→	Vi vil arbeide for å nå målet gjennom å fokusere på følgende: <ul style="list-style-type: none"> • Vi skal sørge for at vi har forskjellige leker med forskjellige uttrykk - farger. • Vi skal sørge for at barna har mulighet til å prøve forskjellige instrumenter. • Barna skal ha mulighet til en gryende begynnelse på utkleddning/forkledning.
2-3 åringen: Prosessmål: At barna tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede.	→	Vi vil arbeide for å nå målet gjennom å fokusere på følgende: <ul style="list-style-type: none"> • Fortsette arbeidet fra i fjor. • La barna få bruke musikk til dans og gledelig utfoldelse. • Det skal være barnas egne produkter. • La barna få begynne å bli kjent med "små" lego og bruke den til kreativ tenkning og skaperglede.
3-4 åringen: Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ barna skal få hjelp til å styrke sin kulturelle identitet og sine personlige uttrykk.	→	Vi vil arbeide for å nå målet gjennom å fokusere på følgende: <ul style="list-style-type: none"> • Fortsette arbeidet fra i fjor. • Barna skal få bruke forskjellige måter å uttrykke seg på eks: <ul style="list-style-type: none"> - forming - musikk og dans - dramatisering.
4-5 åringen: Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ Barna skal få hjelp til å utvikle sine evner til å bearbeide og kommunisere inntrykk og selv gi varierte uttrykk gjennom skapende virksomhet.	→	Vi vil arbeide for å nå målet gjennom å fokusere på følgende: <ul style="list-style-type: none"> • Fortsette arbeidet fra i fjor. • Barna skal få kjennskap til lokale kunstnere. • Barna skal få lære enkle teknikker for å uttrykke seg. • Utstilling av egen kunst
5-6 åringen:	→	Vi vil arbeide for å nå målet gjennom å fokusere på følgende:

<p>Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ Barna skal utvikle elementær kunnskap om virkemidler, teknikk og form for å kunne uttrykke seg estetisk i visuelt språk, musikk, sang, dans og drama. Barna skal få oppleve at kunst, kultur og estetikk bidrar til nærhet og forståelse.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Fortsette arbeidet fra i fjor.• Barna skal få tilbud om å dra å besøke et galleri.• Barna skal få dra på kino• Barna skal få oppleve teater, skuespill hvis barnehagen får tilbud om dette.
--	--

Progresjonsplan for fagområdet etikk, religion og filosofi

Arbeid med etikk, religion og filosofi.	→	Vi vil arbeide med dette fagområdet gjennom å vektlegge opplevelser og erfaringer i hverdagen.
1-2 åringene Prosessmål: tid og rom for undring.	→	Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none"> • Vi skal skape ro og ha god tid sammen med de små slik at de får gode holdninger til seg selv og sine små venner. • Gi barna god tid til undring over livet rundt seg.
2-3 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ barna skal arbeide med å tilegne seg samfunnets grunnleggende holdninger og verdier.	→	Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none"> • Vi må være tilstede og veilede i forhold til at de små skal lære å omgås hverandre uten å slå, dytte, klore etc.. • Vi må lære barna at det er viktig å være hjelpsom mot hverandre.
3-4 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ Ved at det gis anledning og ro til undring,tenkning, samtaler, og fortellinger skal barna få anledning til å erfare at grunnleggende spørsmål er vesentlige. Barna skal få innsikt i kristne grunnverdier og deres plass i kulturen.	→	Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none"> • Vi følger opp arbeidet fra i fjor. • Være sammen med barna når de undrer seg over ting eller hendelser som det ikke finnes fasit svar på. Dette kan være spørsmål som: hvem er jeg?? Hva er rettferdighet?? Hvor slutter verden?? • Å ha Filosofiske samtaler har betydning for utvikling av språk, begreper og evnen til å uttrykke seg. • Vi bruker kristne sanger og bordvers.

<p>4-5 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ Barna skal lære å utvikle toleranse og interesse for hverandre og respekt for hverandres bakgrunn, uansett kulturell og religiøs eller livssynsmessig tilhørighet. Barna skal få kjennskap til kristne høytider og tradisjoner. Barna skal få kjennskap til tradisjoner knyttet til høytider i religioner og livssyn som er representert i barnegruppa.</p>	<p>→</p>	<p>Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi følger opp arbeidet fra i fjor. • De største barna er med å passer på de som er små. • Barna hjelper hverandre med påkledning • Barna viser respekt for hverandre med å vente på tur. • Gi barna kristne og tradisjonelle opplevelser rundt høytider • Synge kristne og tradisjonelle jule/påskesanger. • Barna skal få kjennskap til jule og påskebudskapet i form av en enkel og fin fortellerversjon med bruk av flanellograf.
<p>4-6 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ barna skal bli kjent med religion, etikk og filosofi som del av kultur og samfunn</p>	<p>→</p>	<p>Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Følge opp arbeidet fra i fjor. • Gjennom tema som FORUT og vårt eget fadderbarn(Marcelo) får barna kjennskap til andre kulturer, religion og levesett.

Progresjonsplan for fagområdet antall, rom og form

Arbeid med antall, rom og form	→	Vi vil arbeide med dette fagområdet gjennom å vektlegge opplevelser og erfaringer i hverdagen.
1-2 åringene Prosessmål: barna skal få erfare rom og form gjennom alle sine sanser.	→	Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none"> • Barna skal få kjennskap til ulike former ved bruk av stablelek, knappepuslespill, puttebokser klosser etc... • Barna skal få erfare romfølelse med å få leke i store og små rom.
2- 3 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ barna skal erfare ulike typer størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne.	→	Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none"> • Vi fortsetter arbeidet fra i fjor. • Lek med duplo, forskjellige størrelser på klossene. • Fortsatt lek med puslespill, øke vanskelighetsgraden • Barna skal være med å sortere og rydde leker. • Vi skal spille spill med innhold av forskjellige former og farger. • Introdusere telling i musikkstund og språksprell.
3-4 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ Barna skal få erfare, utforske og leke med form og mønster.	→	Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none"> • Vi fortsetter arbeidet fra i fjor. • Vi skal spille spill med terning som har mønster eller «øyne» • barna skal ha tilgang til lek med vann- volum. .sand- tung/lett
4-5 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ barna skal få erfare plassering og orientering og på den måten utvikle sine evner til lokalisering.	→	Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på: <ul style="list-style-type: none"> • Vi fortsetter arbeidet fra i fjor. • Barna får erfaring med sortering, klassifisering og sammenligning da de daglig er med på å rydde avdelingen. • Barna skal lære seg gode og anvendbare matematiske begreper ved at de voksne skal være bevisst eget bruk av slike begreper. • Vi skal lære barna god turtaking ved å være dette bevisst i spill og andre hverdagsaktiviteter.

<p>5-6 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor.+ barna skal tilegne seg gode og anvendbare matematiske begreper.</p>	<p>→</p>	<p>Vi skal arbeide for å nå målene gjennom å fokusere på:</p> <ul style="list-style-type: none">• Fortsette arbeidet fra i fjor.• Bruke matematikk som en del av førskolen.• Barna kan være med på butikken å handle for å lære antall og størrelser.• Sørge for at barna har tilgang til og tar i bruk ulike typer spill.• Barna kan være med å bake og ved det lære seg ulike måleenheter.
--	----------	---